

Jeromních Eugen Richlark (*Ričlark*), OSBM (1935-2015)

záchrana baziliánov pred charizmatickou deformou

26. decembra 2015 zomrel v Kanade vo Winnipegu (provincia Manitoba) osemdesiatročný kanadský gréckokatolícky bazilián ukrajinského pôvodu **o. Eugene Richlark** (1935-2015). Otcovia baziliáni následne uložili do jeho celoživotného fasciklu v archívoch generálnej kúrie tento jeho stručný životopis:

Отець Євген Ричларк, ЧСВВ — народився 5-го липня 1935 р. в Келлігер, Саскачеван. До Чину св. Василя Великого вступив 18-го березня 1950 року. Богословську освіту здобував у Папському Університеті «Грегоріанум» в Римі від 1957 р. до 1960 року. Навчався також в Оттавському університеті, де здобув бакалаврат, а в університеті у Ватерло, Канада, де здобув учительський ступінь з ділянки англійської мови. Від 1962 р. до 1970 р. був професором в Колегії св. Василя Великого, а від 1970 р. до 1994 р. Директором цієї Колегії. Від 1996 р. душпастирював у парафії св. о. Миколая в Вінніпезі та одночасно був Секретарем та Економом Василянської Канадської Провінції. Від 2004 р. до 2012 р. (дві каденції) був Протоігуменом Василянської Провінції в Канаді. З 2012 р. виконував обов'язки Провінційного Економа і Секретаря, був Радником монастиря, архівістом та історіографом. Упокоївся у Господі на Різдественні свята дня 26 грудня 2015 року у м. Вінніпег (Канада), на 80-му році життя, 65-му чернечого покликання, 55-му священослужіння.

Autor tejto spomienky (**o. Jozafát Vladimír Timkovič, OSBM, 1964**) sa osobne stretol s týmto baziliánom dvakrát na jar roku 2004, teda tesne potom, čo sa **o. Eugene Richlark, OSBM**, stal protoihumenom-provinciálom kanadských baziliánov (protoihumenom Kanady bol v r. 2004-2012). Bolo to v kanadskej provincii Alberta (známej svojim voľným chovom amerických bizónov v prírode, pšenice a ťažbou ropy – keď pápež Ján Pavol II. bol v Kanade, tak sa tiež išiel pozrieť na bizóny...) v asi polmiliónovom meste Edmonton, kde baziliáni majú obrovskú cerkov sv. Bazila Veľkého (je asi dvadsaťkrát väčšia ako prešovská gréckokatolícka metropolitná katedrála na Slovensku – a v nedele dodnes na Bohoslužbách je plná ukrajinských gréckokatolíkov v miere takej, že všetci sedia...) a tzv. *House of Studies*, kde sa vychovávajú mladí baziliáni... Len pre vykreslenie, Kanada ukrajinského pôvodu sú po Kanad'anoch anglického a francúzskeho pôvodu treťou najpočetnejšou národnostnou skupinou. Ovplyvnili kanadskú kultúru natoľko, že dokonca v oficiálnom slovníku spisovnej kanadskej angličtiny sa nachádzajú kanadské slová udomácnené z ukrajinského prostredia ako napr.: «pirohy», «kovbasa» (*klobása*) a pod. ...

O. Jozafát V. Timkovič, OSBM 6. marca 2004 pricestoval z Prešova do Kanady do **Edmontonu** (Edmonton je veľmi vzdialený od Európy – leží až temer pod Kordilierami – a to až tak, že keď človek priletí medzikontinentálnym lietadlom do Toronta a potom ešte letí iným vnútroštátnym kanadským lietadlom do Edmontonu, tak sa mu zdá, ako keby bolo Toronto uprostred cesty...), aby dával veľkopôstne ľudové misie v dvoch ukrajinských gréckokatolíckych farnostiach (**Skaro a Lamont**) v okolí Edmontonu. Cestoval temer 36 hodín. Z Prešova (Slovensko) do Viedne (Rakúsko) autobusom, z Viedne do Toronta (Kanada) lietadlom a potom z Toronta do Edmontonu opäť lietadlom. Pri tejto príležitosti sv. misii Timkovič pôsobil v Kanade niečo viac ako dva mesiace. Hlavnou príčinou jeho príchodu do Kanady však bola smutná skutočnosť, že vtedajší generálny predstavený

otcov baziliánov **o. Dionizij Lachovič (Dionisio Paulo Lachovicz, 1946), OSBM (1996-2004)** sa od roku 2002 húževnato snažil oo. Timkovičovcov (dvoch rodných bratov – o. Jozafáta a o. Gorazda) vystrnadit' zo Slovenskej provincie baziliánov sv. Cyrila a Metoda. Najprv ich chcel poslať-preložiť do inej baziliánskej provincie (Timkovičovcom počas oficiálnej vizitácie navrhoval, aby išli do Maďarskej provincie oo. baziliánov), a keď odmietli, od r. 2003 sa už vôbec netajil svojim úmyslom dokonca ich úplne vyhodit' von od baziliánov. Boli totiž, ako sa zakrátko ukázalo, hlavnou prekážkou jeho tajne chystanej-plánovanej charismatickej “reformy” (v skutočnosti deformy) celého baziliánskeho rádu, ktorú protoatchimandrit **o. Dionizij Lachovič** chcel vykonať cez o. Eliáša A. Dohnala, OSBM (ktorému bol on sám nielen obdivovateľom, ale dokonca sa mu stal aj učeníkom!). Timkovič sa počas svojho misijného pobytu v Kanade stretol s protoihumenom Kanadskej provincie **o. Eugenom Richlarkom, OSBM**, dvakrát, a to práve v Edmontone v *House of Studies*.

Štyri mesiace predtým, práve na priamu intervenciu-inštrukciu protoarchimandritu-deformátora o. D. Lachoviča, OSBM, sa baziliáni slovenskej provincie pokúsili 17. novembra 2003 na provinčnej kapitule v Krásnobrodskom monastyre prvýkrát vyhodit' oboch oo. Timkovičovcov z Baziliánskeho rádu. Vtedy sa to nepodarilo, pretože zasiahla nunciatura v Bratislave (konkrétne sám apoštolský nuncius arcibiskup poľského pôvodu **H. Nowacki**), takže z vyhodenia Timkovičovcov nebolo nič. Vďaka intrigám protoarchimandritu – Brazílčana ukrajinského pôvodu D. Lachoviča však už vnútro-baziliánske vzťahy medzi Timkovičovcami a ostatnými baziliánmi v Slovenskej provincii boli surovo naštrbené. Ved' či môže niekedy manžel veriť svojej manželke, ak sa táto už raz pokúšala s ním rozviesť a na rozvodovom konaní brýzgala proti nemu všelijaké vykonštruované nepravdy, ... a nepodarilo sa jej to len vďaka tomu, lebo sudca to nedovolil!?! V takejto situácii (po novembrovom neúspešnom “rozvodovom” konaní) si **štyridsaťročný o. Jozafát Vladimír Timkovič, OSBM (1964)**, v mene Božom pobalil do dvoch kufrov svoje najdôležitejšie veci a dokumenty a v marci 2004 vycestoval do kanadského Edmontonu, aby tam, potom čo úspešne dal v angličtine ľudové misie v Skaro a Lamont, ostal v tamojšej baziliánskej provincii natrvalo.

Samozrejme je, že za baziliánskym mníchom, ktorý chcel zmeniť provinciu zo slovenskej na kanadskú, prišiel osobne aj protoihumen kanadskej provincie **o. Eugen Richlark, OSBM (1935-2015)**. Timkovič však nečakal na ono historické stretnutie s protoihumenom so založenými rukami a v kanadskom Edmontone podrobne spísal všetky dôvody, prečo chcel opustiť Slovensko a natrvalo odísť za oceán do Kanady. Výsledkom bolo osem strán po anglicky spracovaných *Chronological Resume of the Religious Deformation of the Basilian Province in the Slovak Republic* – v preklade: Chronologické resumé rehoľnej deformácie Baziliánskej provincie v Slovenskej republike (toto resumé bolo publikované v knihe J.V. Timkovič, *Rusíni na Slovensku v cirkevných dokumentoch*, 1. časť, Užhorod, 2006, str. 374-381 – dá sa stiahnuť aj z internetu na linku: <http://www.ruthenians.narod.ru>).

Ako bolo už vyššie spomínané, Timkovič sa s Richlarkom stretol až dvakrát na oficiálny rozhovor, ktorý sa rozpriadol nielen o osude Timkoviča, ale aj o osude celého baziliánskeho rádu na svete, ktorému hrozila zmena identity z gréckokatolíckej na charismaticko-protestantskú.

Aký mal Timkovič z dnes už nebohého Richlarka dojem? **Otec Eugen Richlark, OSBM (1935-2015)**, ktorý bol o tridsať rokov starší ako Timkovič, a vtedy mal už skoro 70 rokov, bol typickým reformovaným baziliánom v pozitívnom slova zmysle. Ak by si niekedy Timkovič mal predstaviť ideálneho reformovaného baziliána, tak by si nemohol predstaviť nikoho iného, ako práve vznešenú osobu-osobnosť o. Eugena Richlarka, OSBM.

Baziliáni boli v r. 1882 reformovaní latinskými jezuitmi na latinský spôsob. V r. 1882 stratili svoj starodávny kontemplatívny charakter typický pre východné mníšstvo a stali sa kontemplatívno-aktívnou rehoľou. Baziliáni sa stali niečím na spôsob jezuitov. Nie nadarmo všetky jazykové sekcie *Vatikánskeho rozhlasu* vedú jezuiti (požívajúci absolútnu dôveru od pápeža rímskeho) okrem jedinej: ukrajinskej. Tú vo Vatikáne vedú ukrajinskí baziliáni, lebo sú po onej jezuitskej reforme akoby jezuitmi Východu.

Otec Eugen Richlark, OSBM (1935-2015) bol typickým baziliánom hore uvedeného charakteru vo všetkom pozitívnom. Chudá zvráskavená tvár svedčila o silne asketickom spôsobe stravovania, tj. že sa vie ovládať v jedle. A spôsob jeho vyjadrovania dokazoval veľmi rozhladeného, skúseného a rozvážneho človeka. V rozhovore s Timkovičom sa s hlbokým povzdychom viackrát vyjadril, že vatikánskej politike vôbec nerozumie a ani sa ju nesnaží pochopiť, lebo je zdravým sedliackym rozumom nepochopiteľná. Bol prekvapený ani nie tak faktom, že Timkovič na Slovensku komunikoval s miestnou pápežskou nunciatúrou v Bratislave, ale najmä skutočnosťou, že Timkovičovi nunciatúra písomne odpovedala. S netajeným úžasom v hlase konštatoval, že nunciatúra nikdy s nikým nekomunikuje (neodpovedá na listy) okrem biskupov spádovej oblasti, a ak áno, tak je to pre Vatikán veľmi vážne...

Čo sa týka pokusu protoarchimandritu **D. Ľachoviča (Dionisio Paulo Lachovicz, 1946), OSBM**, sprotestanizovať cez osobu českého charizmatika **o. Eliáša Antonína Dohnala, OSBM (1946)**, všetkých baziliánov na celom svete, malo sa začať práve provinciou na Slovensku a v Čechách. **Otec Richlark, OSBM** bol týmto faktom veľmi prekvapený a spomenul, že o pár mesiacov v júli 2004 bude generálna kapitula baziliánov celého sveta v Ríme v Taliansku, kde sa bude voliť protoarchimandrit (generálny predstavený baziliánov) na ďalšiu osemročnú kadenciu. Po rozhovore s Timkovičom a obdržaní jeho *Chronological resumé* sa rozhodol, že delegáti z Kanady, s ním na čele, v Ríme predložia aj udalosti, ktoré sa udiali na Slovensku...

Bola to naozaj posvätná a nezabudnuteľná chvíľa, keď sa s veľmi vážnym výrazom na tvári po dlhšej odmlke vyjadril, že ak by sa o. D. Ľachovičovi, OSBM, podarilo sprotestanizovať baziliánov cez charizmaticku reformu o. Eliáša A. Dohnala, OSBM, tak z baziliánskeho rádu bez akýchkoľvek okolkov vystúpi. Veď keď vstúpil k baziliánom a skladal večné sľuby, tak sľuboval dodržiavať baziliánske pravidlá života... a ak by z iniciatívy hocikoho došlo k tak základnej zmene mníšskych pravidiel, tak by ho nijaké sľuby neviazali... Vstúpil totiž k baziliánom a nie do protestantskej sekty. Po týchto slovách Timkovič pochopil, že Richlark miluje svoj baziliánsky rád úprimným srdcom. V ten deň Timkovič získal v boji proti zrealizovaniu chystanej (re-)deformy veľmi silného a vplyvného kanadského spojenca. Spojenca, ktorý bude dušou i telom tiež bojovať za zachovanie gréckokatolíckeho charakteru Baziliánskeho rádu sv. Jozafáta Kunceviča...

Pod dojmom vyššie uvedeného o. Richlark Timkovičovi navrhol, aby so zmenou provincie zo slovenskej na kanadskú počkali až do času, keď bude po generálnej kapitule v júli 2004, a teda, aby sa Timkovič vrátil na Slovensko. Nebolo by totiž dobré robiť zmeny tohto typu počas vlády protoarchimandritu D. Ľachoviča, OSBM. Potom sa uvidí... Tak sa Timkovič v máji 2004 vrátil z Kanady na Slovensko a hneď začiatkom júna 2004 poštou rozposlal v Kanade spísané *Chronological Resumé of the Religious Deformation of the Basilian Province in the Slovak Republic* z Prešovského monastiera na Vajanského 31 do celého sveta všetkým baziliánskym provinciálom (Argentína, Brazília, USA, Poľsko, Maďarsko, Rumunsko a Ukrajina). V sprievodnom liste bil na poplach, aby si všetci dávali pozor na starého protoarchimandritu D. Ľachoviča, OSBM, aby ho na kapitule v Ríme o dva mesiace znovu nezvolili, lebo ináč sa baziliánsky rád zmení na charizmaticko-protestantský...

V júni 2004 Timkovič publikoval pod **pseudonymom VladimiRus de juxta Hornad** tisícstranovú historickú knihu *Dejiny gréckokatolíkov Podkarpatska* (9.-18. storočie), kde dokumentačne podchytil latinizáciu v strednej Európe v danom období (dá sa stiahnuť aj z internetu: http://spravy.narod.ru/dejiny_greckokatolikov_podkarpatska.html).

V júli 2004 sa v Ríme uskutočnila vyššie spomínaná generálna kapitula baziliánov celého sveta. Od samého jej začiatku sa na nej detailne jednalo práve o pokuse starého protoarchimandritu D. Lachoviča, OSBM, na protestantský spôsob deformovať baziliánsky rád na celom svete. Pretiahla sa v dôsledku búrlivých debát tohto rokovania až na celý mesiac. Problém nadniesli práve kanadskí baziliáni na čele s nezabudnuteľným o. Eugenom Richlarkom, OSBM. Dokonca si predvolali i jedného predstaviteľa z učeníkov o. Eliáša A. Dohnala, OSBM a ten im mal veci vysvetliť...

Starý protoarchimandrit D. Lachovič, OSBM, nečakal takú silnú opozíciu, s tak konkrétnymi argumentami a dôkazmi. Pred kapitulnými otcami sa krútil ako zašliapnutý červ a vyhovárал sa, že nevedel, že sa jedná o protestantskú **deformáciu cez o. Eliáša A. Dohnala, OSBM**... Snažil sa vyvolať dojem, akože sa to práve dozvedel len na generálnej kapitule.

Pozitívnym výsledkom onej historickej kapituly bolo, že o. D. Lachovič, OSBM, nebol znovuzvolený za generálneho predstaveného baziliánov. A práve naopak, tu nech sa čitateľ pozdrží: za generálneho predstaveného baziliánov celého sveta kapitulní otcovia zvolili kanadského protoihumena o. Eugena Richlarka, OSBM!!! Tak sa mu odvd'áčili za záchranu baziliánskeho rádu na celom svete.

Dojatý **o. Richlark, OSBM**, sa postavil pred kapitulných otcov a pohnutým hlasom odmietol úrad generálneho predstaveného s odôvodnením svojho zdravia. Keď však kapitulní otcovia boli v tomto ohľade neúprosní a naďalej neoblomne trvali na svojej voľbe, povyhrnutím nohavice im ukázal, že má jednu nohu drevenú, totiž protézu. Za hrobového ticha, ktoré nastalo, sa ich s dobráckym úsmevom na tvári spýtal, či takého protoarchimandritu baziliáni chcú mať... starého chorého mrzáka... Kapitulní otcovia následne zvolili Brazilčana ukrajinského pôvodu **o. Vasil'a Koubetch-a, OSBM (2004-2012)**, ktorý bol vzdialenou rodinou o. D. Lachoviča, OSBM, ale kapitulní otcovia o tom nevedeli...

Otec Eugen Richlark, OSBM (1935-2015) bol naozaj veľkým a nevšedným bazilianom, ktorý v správny čas zasiahol na generálnej kapitule baziliánov v Ríme a tak prekazil reforme-deforme baziliánov cez o. Eliáša A. Dohnala, OSBM, ktorý sa nechal so svojimi kumpánmi bez dovolenia od pápeža rímskeho vysvätiť na biskupov (pravdepodobne rukami D. Lachoviča, OSBM – bývalého protoarchimandritu – ktorý sa medzitým, menovaný Benediktom XVI. v r. 2005 stal biskupom), neskôr sa dokonca odtrhol od katolíckej Cirkvi, verejne exkomunikoval **pápežov Benedikta XVI. i Františka**, a následne založil novú cirkev: Ukrajinský gréckokatolícky pravoslávny (v realite protestantsko-charizmatický) patriarchát na Ukrajine ...

Ak by Richlark nezachránil baziliánsky rád v r. 2004, tak vo všetkom vyššie spomínanom antikatólickom průšvihy, ktorý trvá, žiaľ dodnes, by bol nielen o. Eliáš A. Dohnal, OSBM a jeho naviazanci (tzv. *Dohnal'ivci*), ale aj celý baziliánsky rád na svete.

A na záver je hodné spomenúť, prečo oo. Timkovičovci nakoniec do Kanady natrvalo neišli? Po publikovaní hore spomínanej knihy o latinizácii strednej Európy nunciatura v Bratislave (Vatikán) v júli 2004 nielenže stiahla z Timkovičovcov svoju ochrannú ruku, ale začala ich aj prenasledovať, čo pokračovalo tak, že v auguste r. 2008 boli za pomoci svetského *Okresného súdu v Prešove* protiprávne vyhodení z Prešovského monastýra na Vajanského 31 doslovne na ulicu... Odvtedy až dodnes (január 2016) žijú-živoria mimo pastorácie s mesačným štátnym príspevkom **27 €**

(slovom dvadsaťsedem eur mesačne) už 8 rokov v Košiciach na Slovensku a na príkaz Vatikánu ich žiaden biskup na svete (i napriek tomu, že je *Jubilejný rok milosrdenstva*) nesmie prijať do pastorácie ... Milosrdenstvo platí totiž pre každého, len nie pre o. Timkovičovcov.

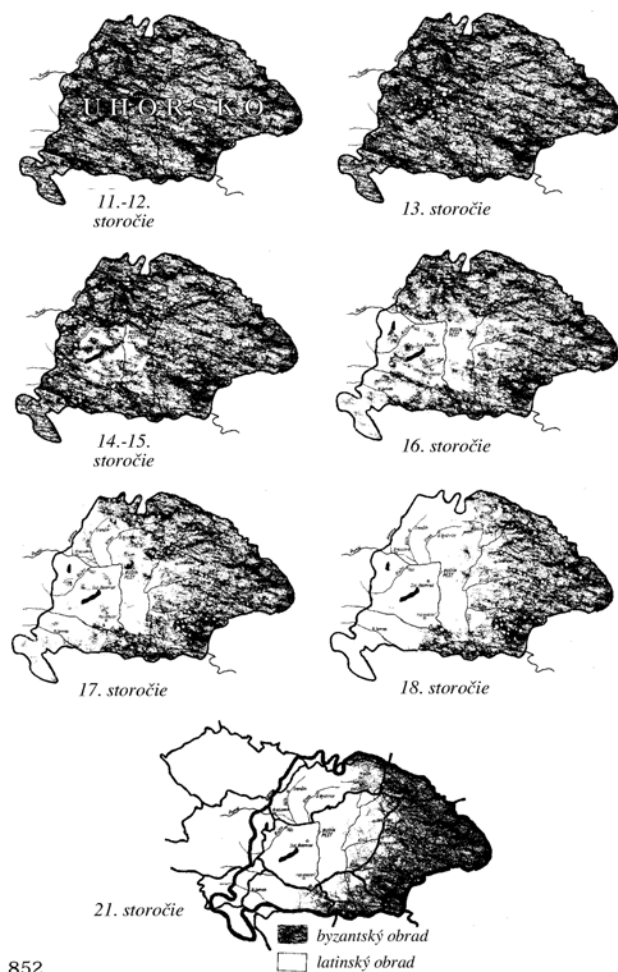
o. Jozafát Vladimír Timkovič, OSBM, Košice, Slovensko

7. január 2016

www.spravy.narod.ru

□

Latinizácia Uhorska v priebehu tisícročia

852

Hlavná myšlienka Timkovičovej takmer 1000 stranovej knihy *Dejiny gréckokatolíkov Podkarpatska (9.-18. storočie)* – likvidácia gréckokatolíckeho cyrilometodejského byzantského obradu zvaná **latinizácia** – pre ktorú je dodnes prenasledovaný, je veľmi jasne vyjadrená na jej 852 strane...